

ЯК І КОГО КАРАТИМУТЬ ЗА ЦЬКУВАННЯ В ШКОЛІ?

За інформацією дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), з булінгом в Україні стикалося близько 67% дітей. Майже половина дітей, які стали його жертвами, нікому не розповідали про це. Для того, щоби захистити школярів від знущань у школі були внесені зміни до низки законодавчих актів, що набрали чинності 19 січня 2019 року.

ЩО САМЕ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ НОВІ ЗМІНИ?

Вперше визначено, що **булінг** (цькування) – це психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство учасників освітнього процесу, у тому числі із застосуванням електронних комунікацій. (наприклад, мобільних телефонів).

Тобто це моральне або фізичне насилля, яке може спричинити моральну травму дитині, що в майбутньому може мати вкрай негативні наслідки.

Як бачимо, даний закон стосується не лише дітей, а й дорослих (батьків, вчителів, інших працівників школи).

Основними ознаками булінгу є

- **систематичність** (повторюваність) діяння;
- **наявність сторін** – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є **заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.**

ЯКА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПЕРЕДБАЧЕНА ЗА ЗНУЩАННЯ В ШКОЛІ?

Відтепер, за доведений випадок булінгу стягуватимуть штраф 850-1700 грн або громадські роботи від 20 до 40 годин. Якщо ж дії вчинили **повторно** або знущалась **група осіб**, штраф складатиме 1700-3400 грн або громадські роботи від 40 до 60 годин.

За булінг, вчинений дітьми від чотирнадцяти до шістнадцяти років, відповідатимуть батьки: їм загрожує штраф від 850 грн до 1700 грн або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Окремо передбачена відповідальність за **приховування фактів булінгу**.

Якщо керівник закладу освіти не повідомить поліцію про відомі йому випадки цькування серед учнів, його оштрафують на суму від 850 до 1700 грн або призначать виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до 20 % заробітку. Адже саме на керівника закладу освіти покладено обов'язок створити у закладі освіти безпечне освітнє середовище, вільне від насильства та булінгу (цькування).

ЯК ДІЯТИ І КУДИ ЗВЕРТАТИСЯ У ВИПАДКУ БУЛІНГУ?

У разі, коли вчитель або інший працівник школи став свідком булінгу, то він має повідомити керівника закладу незалежно від того, чи поскаржилась йому жертва булінгу, чи ні.

Коли дитина звернулася за допомогою, про випадок булінгу необхідно повідомити керівника закладу освіти (у письмовій формі). Керівник закладу має розглянути таке звернення та з'ясувати усі обставини. Надалі йому необхідно скликати комісію з розгляду випадків булінгу. До складу такої комісії можуть входити психолог, батьки булера, педагоги та інші заінтересовані особи. Якщо комісія встановить, що це був саме булінг, а не одноразовий конфлікт, то керівник закладу зобов'язаний повідомити про це уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у

справах дітей. Якщо комісія не визнає випадок як булінгом, а постраждалий з цим не погодиться, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України.

Якщо ж жертвою булінгу став педагог, або інший працівник закладу освіти, він може звернутись безпосередньо до керівника закладу, Національної поліції України або центру з надання безоплатної правової допомоги.

За правовими консультаціями та роз'ясненнями можна звернутися до Роздільнянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги за адресою: м. Роздільна, вул. Незалежності, 2. Телефон: (04853) 5-03-66, (04853) 5-04-43.

Єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги: 0-800-213-103.

Тетяна Кулішова,
директор Роздільнянського місцевого центру
з надання безоплатної вторинної правової допомоги